

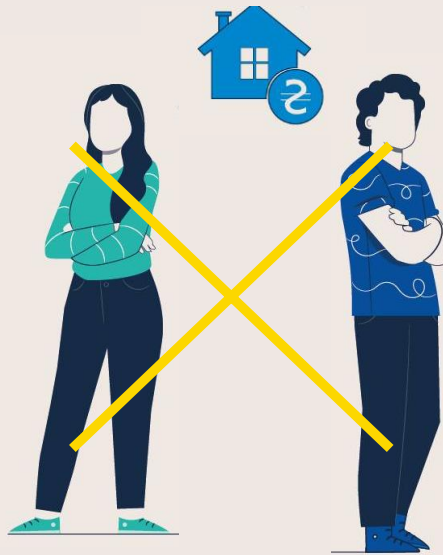
Верховний
Суд

Практика Верховного Суду у справах, пов'язаних зі шлюбним договором

Ольга СТУПАК

Суддя Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду

Шлюбний договір є цивілізованим механізмом врегулювання специфічних відносин між подружжям, який дає змогу уникнути потенційних конфліктів у майбутньому.

Серед загальних засад регулювання сімейних відносин у частині другій статті 7 СК України закріплена можливість урегулювання цих відносин за домовленістю (договором) між їх учасниками

зокрема

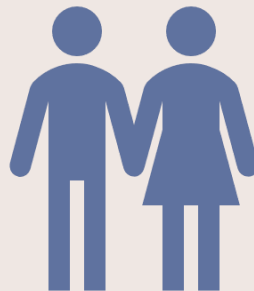
Статтею 92 СК України встановлено право на укладення шлюбного договору

Відповідно до частини першої статті 92 СК України шлюбний договір може бути укладено особами, які подали заяву про реєстрацію шлюбу, а також подружжям

Суб'єктами шлюбного договору можуть бути

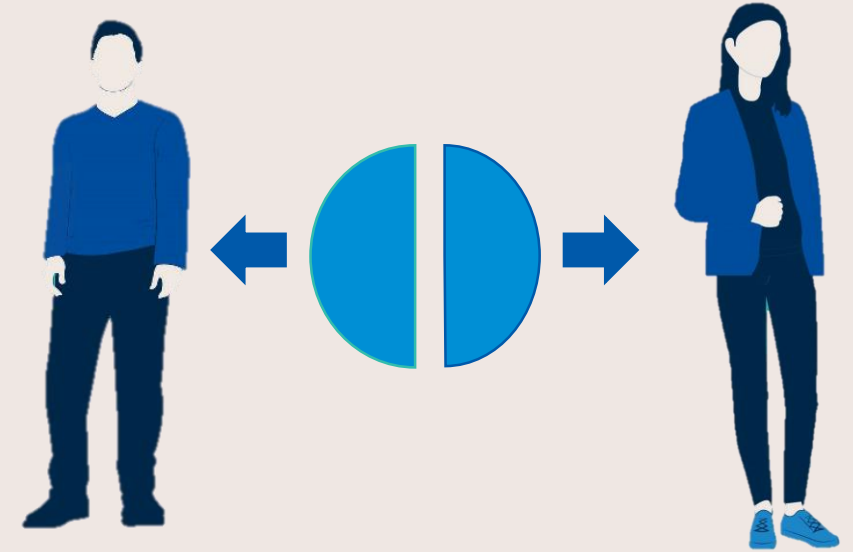

особи, які подали
заяву про реєстрацію
шлюбу (наречені)

подружжя (дружина та
чоловік)

Виходячи зі змісту **статті 93 СК України** шлюбним договором регулюються тільки майнові відносини подружжя; він не може регулювати особисті відносини подружжя, а також особисті відносини між ними та дітьми; договір не може зменшувати обсягу прав дитини, а також ставити одного з подружжя у надзвичайно не вигідне матеріальне становище; за таким договором не може передаватися у власність одному з подружжя нерухоме майно та інше майно, право на яке підлягає державній реєстрації

Майнові відносини між подружжям (нареченими) є такими, що тісно по'язані із особою, тому шлюбний договір не може укладатися за дорученням, оскільки представнику заборонено вчиняти правочин, який може бути вчинений лише особисто тією особою, яку він представляє (**частина друга статті 238 Цивільного кодексу України**)

Постанова КЦС ВС від 6 вересня 2023 року у справі № 760/18875/20 (правова природа шлюбного договору)

Один з подружжя звернувся з позовом до іншого з подружжя про визнання ідеальних часток у спільному майні (квартира), зокрема по 1/2. Позивач зазначала, що право власності на квартиру зареєстроване за чоловіком, однак в шлюбному договорі визначено, що квартира буде належати подружжю на праві спільної сумісної власності.

Верховний Суд погодився з висновком судів попередніх інстанцій про задоволення позову та зазначив, що **сторони шлюбного договору визначили свої відносини на майбутнє, залежно від настання певної події**. Недійсність укладеного між подружжям шлюбного договору прямо не встановлена законом, цей договір не визнано у судовому порядку недійсним, його правомірність презюмується згідно з вимогами статті 204 ЦК України.

Шлюбний договір є особливим способом урегулювання наявних між подружжям майнових відносин або майнових відносин, що можуть виникнути в майбутньому, засобом захисту майнових прав подружжя, а також засобом здійснення майнових обов'язків, тому відповідно до статті 8 СК України у випадках договірному регулювання сімейних відносин повинні застосовуватися загальні норми статей 3, 6 ЦК України щодо свободи договору, а також глав 52, 53 ЦК України щодо поняття та умов договору, його укладення, зміни і розірвання.

Постанова КЦС ВС від 19 березня 2025 року у справі № 686/30682/23 (частина I)

(застосування принципу свободи договору у шлюбних правовідносинах)

ОСОБА_1 – спадкоємиця померлого ОСОБА_3 – подала позов до ОСОБА_2 (колишня дружина померлого) про **визнання недійсним свідоцтва про право власності** на 1/2 квартири та скасування державної реєстрації права. Позивачка вказувала, що є єдиною спадкоємицею померлого ОСОБА_3, однак не може успадкувати квартиру, оскільки відповідачка отримала свідоцтво на 1/2 квартири, **приховавши від нотаріуса наявність шлюбного договору**, за яким майно, набуте під час шлюбу, є **особистою власністю** того, на кого воно оформлене.

Верховний Суд вказав, що принцип свободи договору відповідно до статті 6, частини першої статті 626, статті 627 ЦК України є визначальним та полягає у наданні особі права на власний розсуд реалізувати:

можливість укласти договір (або утриматися від укладення договору)

можливість визначити зміст договору на власний розсуд, враховуючи при цьому зустрічну волю іншого учасника договору та обмеження, встановлені законом.

Разом з тим сторони не можуть на власний розсуд врегулювати у договорі свої відносини лише у випадках, якщо існує пряма заборона, встановлена актом цивільного законодавства, заборона впливає зі змісту акта законодавства, така домовленість суперечить суті відносин між сторонами.

Постанова КЦС ВС від 19 березня 2025 року у справі № 686/30682/23 (частина II) (застосування принципу свободи договору у шлюбних правовідносинах)

Колегія суддів звернула увагу також на те, що наявність письмової згоди одного з подружжя на укладення іншим із подружжя договору купівлі-продажу майна, зафіксованої у такому договорі, свідчить про придбання майна за спільні кошти у спільну сумісну власність.

Таким чином, цивільне законодавство надає можливість сторонам шлюбного договору повністю виключити можливість виникнення в майбутньому спільного подружнього майна.

Верховний Суд зазначив, що установивши, що **сторони у шлюбному договорі врегулювали майнові відносини між подружжям**, про що свідчить пункт 1.1. шлюбного договору, а текст шлюбного договору не містить умов, за яким сторони би змінювали статус раніше придбаного нерухомого майна, суд першої інстанції зробив правильний висновок про те, що спірна квартира, з урахуванням умов шлюбного договору, є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Позивач **не довела, що умови шлюбного договору розповсюджуються на майно, придбане подружжям, до його укладення.**

Постанова КЦС ВС від 05 березня 2025 року у справі № 362/1998/23 (частина I)

(поширення принципу обов'язковості договору на шлюбний договір)

2008 - подружжя під час шлюбу розпочало будівництво садового будинку на з/д, що належить відповідачу.	2012 - сторони вселилися до будинку, зведеного частково за спільні, частково за особисті кошти позивача.	2023 (після пред'явлення позову) відповідач вчинила дії щодо прийняття будинку в експлуатацію та зареєструвала право власності лише на себе.	Позивач просив визнати будинок спільною сумісною власністю та закріпити за ним 3/4 частки у спірному майні.
---	--	--	--

У цій справі під час шлюбу між подружжям укладений шлюбний договір, за умовами якого **все майно**, в тому числі рухоме і нерухоме, придбане та/або набуто чоловіком або дружиною після реєстрації шлюбу (після укладення цього договору, у випадку розірвання шлюбу), є особистим майном і належить на праві особистої приватної власності тому з подружжя, на чие ім'я воно було придбане або набуто.

У шлюбному договорі сторони передбачили виключення із такої домовленості та вказали, що в спільній сумісній власності сторін залишається: речі, що використовуються сторонами спільно (меблі, побутова техніка тощо); домашні тварини. При цьому шлюбний договір не містить інших виключень стосовно інших видів майна або часу його придбання (набуття), зокрема незавершеного будівництвом спірного садового будинку або матеріалів і обладнання, які були використані в процесі його будівництва, порядку поділу такого майна, у тому числі і після розірвання шлюбу.

Постанова КЦС ВС від 05 березня 2025 року у справі № 362/1998/23 (частина II)

(поширення принципу обов'язковості договору на шлюбний договір)

Верховний Суд вказав, що положення ЦК України субсидіарно застосовуються для регулювання сімейних відносин, зокрема, щодо тлумачення змісту шлюбного договору, обов'язковості договору; сумніви щодо дійсності, чинності та виконуваності шлюбного договору мають тлумачитися судом з урахуванням принципу тлумачення *favor contractus* (тлумачення договору на користь дійсності) на користь його дійсності, чинності та виконуваності; при застосуванні умов шлюбного договору при вирішенні спору суд здійснює тлумачення змісту шлюбного договору, навіть за відсутності позовної вимоги про тлумачення змісту шлюбного договору.

Принцип обов'язковості договору поширюється й на шлюбний договір. Тобто з укладенням договору його сторони набувають **обов'язки (а не лише суб'єктивні права), які вони мають виконувати.**

Тлумачення змісту умов шлюбного договору, укладеного між сторонами, з урахуванням **принципу тлумачення *favor contractus*** на користь їх виконуваності, свідчить, що **сторони домовилися про непоширення на все придбане та/або набуте ними під час шлюбу майно положень статті 60 СК України;** до такого майна відноситься як те, право на яке було зареєстроване під час шлюбу, так і те, на яке право зареєстроване після розірвання шлюбу; таке майно вважається особистою приватною власністю кожного з них, на чие ім'я воно було придбане (набуто).

Постанова КЦС ВС від 4 грудня 2024 року у справі № 754/12379/20 (шлюбний договір визначає статус майна)

Між подружжям укладений шлюбний договір про визначення обов'язків та права власності на майно. Відповідно до умов договору, майно набуто кожним з подружжя до вступу у шлюб, а також будь-яке майно, отримане кожним з них у дарунок або у порядку спадкування, залишається у власності того, на чие ім'я воно було придбано; у випадку придбання ними у період шлюбу рухомого або (чи) нерухомого майна, в тому числі такого, що підлягає реєстрації у відповідних органах, це **майно вважається власністю того з подружжя, на чие ім'я воно було придбано**, а відносно майна, що підлягає реєстрації на чие ім'я воно зареєстровано; у випадку розірвання шлюбу майно, придбане одним із подружжя у період шлюбу, залишається в його власності.

У період зареєстрованого шлюбу дружина за нотаріальної згоди чоловіка уклала договір купівлі-продажу квартири.

Звертаючись до суду з позовом, заявник посилався на те, що спірна квартира була придбана за спільні кошти сторін, під час їхнього проживання і перебування у зареєстрованому шлюбі, однак зареєстрована на ім'я відповідачки, яка не визнає прав позивача на цю квартиру. Позивач просив визнати спірну квартиру об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, поділити спільне майно подружжя та визнати за ним право власності на 1/2 частку у спільному майні подружжя.

Верховний Суд погодився з висновком суду апеляційної інстанції про те, що **уклавши шлюбний договір, сторони визначили правовий статус майна, набутого ними у шлюбі**. Оскільки спірна квартира придбана під час перебування сторін у шлюбі, зареєстрована на ім'я відповідача, тому немає підстав для визнання спірної квартири спільним сумісним майном подружжя. **Оскільки шлюбний договір судом недійсним не визнаний, то зобов'язання за цим договором підлягають виконанню.**

Постанова КЦС ВС від 16 вересня 2022 року у справі № 522/23757/17 (чи може мати шлюбний договір ознаки фродаторності?)

Позивач вправі звернутися до суду із позовом про визнання договору недійсним, як такого, що направлений на уникнення звернення стягнення на майно боржника, на підставі загальних засад цивільного законодавства (пункт 6 статті 3 ЦК України) та недопустимості зловживання правом (частина третя статті 13 ЦК України), і послатися на спеціальну норму, що передбачає підставу визнання правочину недійсним, якою може бути як підстава, передбачена статтею 234 ЦК України, так і інша, наприклад, підстава, передбачена статтею 228 ЦК України.

Встановлення того, що оспорюваний шлюбний договір направлений на недопущення звернення стягнення на нерухоме майно боржника, що вочевидь не можна визнати добросовісними діями, свідчить про наявність підстав для визнання недійсним такого шлюбного договору.

Постанови КЦС ВС від 06 вересня 2023 року в справі № 755/3563/21 (частина I)

(ознаки фраздаторності шлюбного договору)

Відповідачі перебували у шлюбі з 1993 до 2019 року. ОСОБА_2 позичив у позивача кошти за розпискою та договором позики, але не повернув їх у встановлений строк (до 31 березня 2019 року). У квітні 2019 року відповідачі уклали шлюбний договір, за яким майно оформлено на дружину. Позивач вважав, що договір укладено з метою уникнення виконання боргових зобов'язань і є фіктивним.

Шлюбний договір як приватно-правова категорія покликаний забезпечити регулювання приватних відносин, та має бути направлений на встановлення, зміну або припинення приватних прав та обов'язків. Приватно-правовий інструментарій не повинен використовуватися учасниками цивільного обороту для уникнення чи унеможливлення сплати боргу або виконання судового рішення про стягнення боргу, що набрало законної сили. Тому правопорядок не може залишати поза реакцією такі дії, які хоч і не порушують конкретних імперативних норм, але є очевидно недобросовісними та зводяться до зловживання правом.

Договором, що вчиняється на шкоду кредитору (фраздаторним договором), може бути і шлюбний договір. Застосування конструкції «фраздаторності» при вчиненні шлюбного договору має певну специфіку, яка проявляється в обставинах, що дозволяють кваліфікувати такий договір як такий, що вчинений на шкоду кредитору.

До таких обставин, зокрема, відноситься:

- момент укладення шлюбного договору;
- те, що внаслідок вчинення шлюбного договору відбувається унеможливлення звернення стягнення на майно боржника чи зменшується обсяг майна боржника (наприклад, подружжя про непоширення на майно, набуте ними за час шлюбу, положень статті 60 СК України).

Постанови КЦС ВС від 06 вересня 2023 року в справі № 755/3563/21 (частина II) (ознаки фродаторності шлюбного договору)

Подружжя, яке домовляється в шлюбному договорі про непоширення на майно, набуте ними за час шлюбу, положень статті 60 СК України, після настання строку повернення позики чи пред'явлення позову про стягнення боргу, діє очевидно недобросовісно (статті 3, 13 ЦК України) та зловживає правами стосовно кредитора, оскільки оспорюваний договір направлено на недопущення звернення стягнення на майно боржника чи зменшується обсяг майна боржника.

Встановивши, що **шлюбний договір між подружжям (відповідачі) укладений за наявності у чоловіка непогашених боргових зобов'язань за договорами позики перед позивачем**, суди першої та апеляційної інстанцій зробили правильний висновок про визнання недійсним укладеного між відповідачами (подружжям) шлюбного договору.

Постанова ВП ВС від 10 вересня 2025 року у справі № 367/252/24 (частина I)

(шлюбний договір → фраздаторні правочини дарування майна)

За обставинами справи під час виконання рішення суду про стягнення боргу з боржниць приватний виконавець виявив, що вона не має власного майна для погашення заборгованості. Водночас було встановлено, що під час перебування у шлюбі подружжя набуло у власність земельну ділянку та житловий будинок, які були зареєстровані за чоловіком. Після настання строку повернення суми позики між подружжям було укладено шлюбний договір, за умовами якого набуто в період шлюбу майно є особистою власністю того з подружжя, за ким зареєстроване. Після розірвання шлюбу чоловік подарував земельну ділянку й житловий будинок дочці сторін.

На думку приватного виконавця, такі договори укладені боржником на шкоду кредитору з метою запобігання зверненню стягнення на майно, тобто є фраздаторними, що й стало підставою для подання позову про визнання правочинів недійсними та визначення частки боржниць у спільному майні.

Велика Палата ВС звернула увагу, що виконавець під час здійснення виконавчого провадження має не особистий, а виключно службовий інтерес. Діяльність виконавця обумовлюється необхідністю підтримання принципів законності й верховенства права, а не інтересом конкретного учасника виконавчого провадження. Забезпечення найбільш сприятливої ситуації для досягнення виконання судового рішення відповідає не лише інтересам суспільства, яке, безумовно, зацікавлене в підтриманні правопорядку в державі, а й майновим чи немайновим інтересам стягувача у виконавчому провадженні.

Тому виконавець вправі звернутися до суду з позовами про визначення частки боржника у спільному майні та про оспорення фраздаторного правочину саме в інтересах стягувача (а не боржника) у виконавчому провадженні.

Постанова ВП ВС від 10 вересня 2025 року у справі № 367/252/24 (частина II)

(шлюбний договір → фраздаторні правочини дарування майна)

Велика Палата ВС звернула увагу, що виконавець під час здійснення виконавчого провадження має не особистий, а виключно службовий інтерес. Діяльність виконавця обумовлюється необхідністю підтримання принципів законності й верховенства права, а не інтересом конкретного учасника виконавчого провадження. Забезпечення найбільш сприятливої ситуації для досягнення виконання судового рішення відповідає не лише інтересам суспільства, яке, безумовно, зацікавлене в підтриманні правопорядку в державі, а й майновим чи немайновим інтересам стягувача у виконавчому провадженні.

Тому виконавець вправі звернутися до суду з позовами про визначення частки боржника у спільному майні та про оспорення фраздаторного правочину саме в інтересах стягувача (а не боржника) у виконавчому провадженні.

Водночас пред'явлення виконавцем позову в інтересах боржника має наслідком або повернення позовної заяви заявникові на підставі п. 4 ч. 4 ст. 185 ЦПК України, або (якщо провадження вже відкрите) залишення її без розгляду на підставі п. 2 ч. 1 ст. 257 ЦПК України.

Отже, суд першої інстанції зробив правильний висновок про повернення виконавцю поданої ним позовної заяви в інтересах боржниці.

Постанова КЦС ВС від 30 квітня 2024 року у справі № 947/28025/20 (шлюбний договір)

Умовами укладеного шлюбного договору у цій справі подружжя (позивачі) визначило, що спірне майно є особистою власністю дружини, проте в разі поділу спільного майна це майно також підлягає поділу в рівних частинах.

Оскільки укладення шлюбного договору не змінило статусу спірного майна, а факт його поділу з урахуванням умов шлюбного договору в установленому законом порядку до укладення оспорюваних договорів дарування не відбувся, згода чоловіка на відчуження цього майна законом не передбачена.

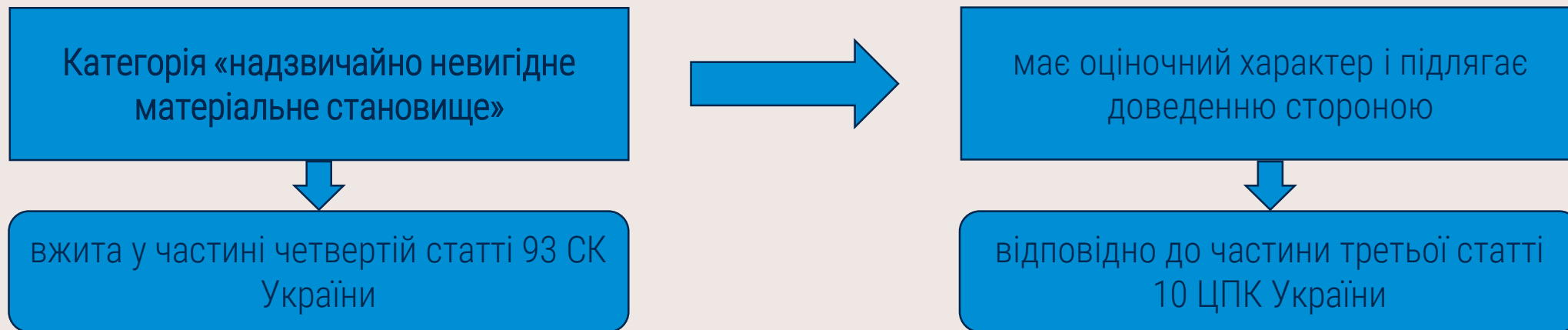
Висновки судів про те, що відсутність згоди чоловіка на відчуження спірного майна його дружиною не є підставою для визнання договорів дарування недійсними, є правильним, адже право чоловіка на це майно на час їх укладення не виникло.

Оскільки шлюбний договір не містив умов щодо заборони дружині укладати будь-які правочини, пов'язані зі спірним майном, тому оспорювані договори дарування не порушили правомірні майнові очікування чоловіка щодо унеможливлення реалізації його права на поділ майна, яке умовами шлюбного договору визнано за дружиною.

Враховуючи, що немає правових підстав для визнання недійсними договорів дарування відповідно до статті 215 ЦК України, то немає і підстав для скасування відповідних рішень про державну реєстрацію прав.

Постанова КЦС ВС від 10 травня 2022 року у справі № 755/5802/20 (шлюбний договір, який містить ознаки надзвичайно невідгідного матеріального становища)

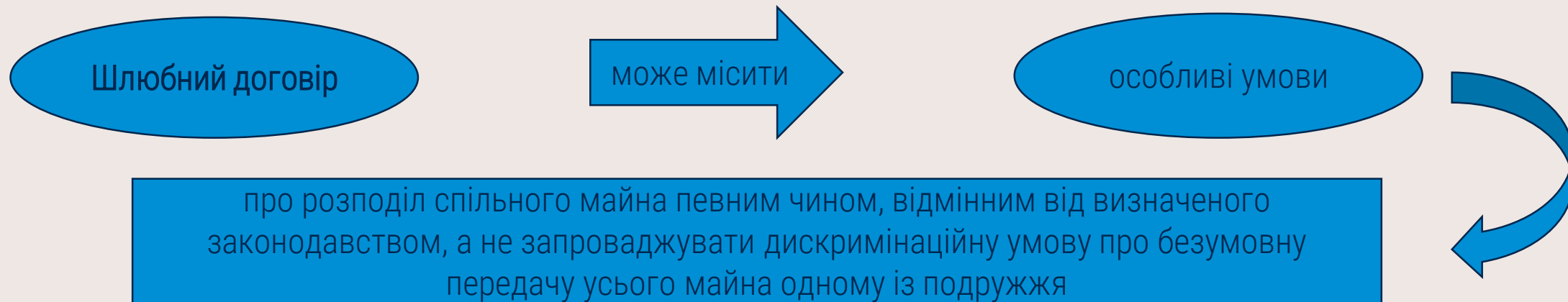

Встановивши, що укладеним між сторонами шлюбним договором встановлено виключно умови щодо прав кожного з подружжя на майно та за оспорюваними умовами шлюбного договору перехід права власності на нерухоме майно від одного власника до іншого, яке підлягає державній реєстрації, не відбувся; позивач не довів, що ці умови шлюбного договору ставлять його у надзвичайно невідгідне матеріальне становище, суди попередніх інстанцій правильно відмовили у задоволенні позову з огляду на відсутність підстав для визнання недійсними оспорюваних частин шлюбного договору.

Постанова КЦС ВС від 14 серпня 2024 року у справі № 522/3974/20 (частина I)

(дискримінаційні умови шлюбного договору)

У березні 2020 року ОСОБА_1 звернулася до суду до ОСОБА_2 про визначення частки спадщини після смерті батька ОСОБА_5. Майно подружжя включало квартиру, два автомобілі та гаражі. Після смерті батька частина майна була переоформлена на ОСОБА_2 без згоди позивачки. Позивачка просила визнати за собою 1/4 частки квартири, автомобілів та гаражів, стягнути грошову компенсацію їх вартості та судові витрати.

Постанова КЦС ВС від 14 серпня 2024 року у справі № 522/3974/20 (частина II)

(дискримінаційні умови шлюбного договору)

Повне та беззастережне скасування у певних відносинах презумпції спільності майна, набутого подружжям під час шлюбу, є можливим виключно за умови, якщо це не призводитиме до виникнення ситуації, коли одному із подружжя передбачається передання в особисту власність фактично усього майна, набутого ними спільно за час шлюбу.

Умовами пункту шлюбного договору передбачено, що особистою приватною власністю того подружжя, на ім'я якого придбаний за час шлюбу на сумісні кошти подружжя до укладення шлюбного договору, є автомобіль, тобто він належить відповідачу.

Сторони шлюбного договору визначили правовий режим майна подружжя та (поділили його на: майно, що має статус особистої приватної власності чоловіка та дружини, та майно, що є спільною сумісною власністю подружжя).

За змістом пункту шлюбного договору у власність одному з подружжя переходить нерухоме майно, автотранспортні засоби, інше майно, право власності на яке підлягає обов'язковій державній реєстрації, що придбане в шлюбі до укладення цього договору. Отже, у власність одному з подружжя передається нерухоме майно та інше майно, право на яке підлягає державній реєстрації, яке набуто сторонами за час шлюбу.

У цій частині умови шлюбного договору не відповідають частині п'ятій статті 93 СК України.

Таким чином, передання відповідачу у власність визначеного у пункті шлюбного договору майна, набутого до укладення шлюбного договору, поставило позивача у надзвичайно невідгідне матеріальне становище, що суперечить нормам матеріального права та є підставою для визнання недійсним шлюбного договору у вказаній частині

Постанова КЦС ВС від 17 червня 2020 року у справі № 761/46925/18 (умови шлюбного договору про утримання одного з подружжя іншим)

У цьому спорі позивачка просила, зокрема, стягнути з відповідача на її користь 225 000,00 дол. США.

За умовами шлюбного договору, укладеного між сторонами, передбачено обов'язок чоловіка утримувати дружину, незалежно від непрацездатності та потреби у матеріальній допомозі останньої. У разі розірвання шлюбу, незалежно від того, з чиєї ініціативи його буде розірвано, право на утримання припиняється, а чоловік зобов'язується виплатити дружині грошову компенсацію у розмірі, еквівалентному 225 000,00 дол. США на момент виплати, якщо шлюб буде розірвано після спливу трьох і більше років перебування в зареєстрованому шлюбі.

Верховний Суд погодився з рішенням апеляційного суду про задоволення позову в частині стягнення з відповідача грошової компенсації, як передбачено умовами шлюбного договору.

При цьому Верховний Суд зазначив про те, що **відповідно до частини третьої статті 99 СК України шлюбним договором може бути встановлена можливість припинення права на утримання одного з подружжя у зв'язку з одержанням ним майнової (грошової) компенсації**. Саме на регулювання цих відносин і була спрямована дія певного пункту шлюбного договору, оскільки в разі розірвання шлюбу незалежно від того, з чиєї ініціативи його буде розірвано, право на утримання припиняється, а чоловік зобов'язується виплатити дружині грошову компенсацію у розмірі, еквівалентному 225 000,00 дол. США на момент виплати - якщо шлюб буде розірвано після спливу трьох і більше років перебування в зареєстрованому шлюбі.

Постанова КЦС ВС від 24 лютого 2022 року у справі № 216/2153/21 (застосування умов шлюбного договору при розгляді подання ДВС про визначення частки майна боржника)

У наданому до суду поданні Кропивницький РВ ДВС, вважаючи, що нерухоме майно (квартира), на частку у якій може бути звернено стягнення в рахунок погашення боржником суми боргу, належить на праві спільної сумісної власності подружжю (дружина та чоловік), просив визначити частку майна боржника (чоловік) у цій квартирі, в рахунок погашення ним боргу перед стягувачем.

Встановивши, що за умовами шлюбного контракту, укладеного між подружжям, квартира належить на праві особистої власності дружини, оскільки хоча і набута подружжям у шлюбі, але право власності зареєстроване за дружиною; шлюбний контракт не був визнаний недійсним (нікчемним) у судовому порядку, суд апеляційної інстанції зробив правильний висновок про відмову в задоволенні подання Кропивницького РВ ДВС про виділення частки боржника (чоловіка) у квартирі.

Постанова КЦС ВС від 08 червня 2022 року у справі № 751/8408/20 (частина I)

(гроші у сейфі ≠ гроші на рахунку)

У цій справі позивач звернулась до суду із позовом про визнання грошових коштів спільною сумісною власністю подружжя та визнання в порядку поділу цього майна права особистої приватної власності на половину цих коштів, зобов'язання банку видати грошові кошти. Умовами договору про надання у майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфу, укладеного між банком та спадкодавцем, визначено, що при використанні сейфа наймач не надає банку інформацію щодо того, яке майно зберігається ним у сейфі. Тобто, за умовами такого договору, оренда надавала спадкодавцю право зберігати у сейфі документи та будь-які цінні речі, у тому числі і грошові кошти.

Грошові кошти не є предметом договору про надання у майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа. Грошові кошти, які знаходились у сейфі не були оформлені на ім'я спадкодавця. Індивідуальний банківський сейф є **різновидом спеціальних видів зберігання, що регулюється статтями 969, 970 ЦК України на відміну від банківського вкладу, що регулюється статтями 1058-1065 ЦК України**. Умовами шлюбного договору врегульовані відносини пов'язані саме із банківськими вкладами, а не з грошовими коштами, які зберігаються в індивідуальному банківському сейфі.

Постанова КЦС ВС від 08 червня 2022 року у справі № 751/8408/20 (частина II)

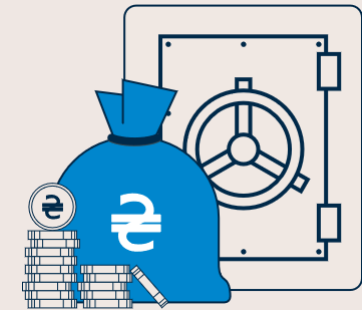
(гроші у сейфі ≠ гроші на рахунку)

Верховний Суд зазначив, що після смерті одного із подружжя, відкривається спадщина тільки на майно, яке належало спадкодавцю особисто, відповідно частка іншого із подружжя у об'єкті, який є спільним сумісним майном, не входить до складу спадщини.

За умовами шлюбного договору подружжя домовилось про те, що режим спільної сумісної власності не поширюється на майно, яке може бути оформлено на одного з подружжя, включаючи грошові кошти (банківські вклади), нерухоме майно та транспортні засоби.

Таким чином, **грошові кошти, які знаходились у індивідуальному банківському сейфі не підпадають під дію шлюбного договору**, оскільки не були оформлені на ім'я спадкодавця, а перебували у банківському сейфі виключно на зберіганні, а тому грошові кошти є спільним майном подружжя та підлягають поділу.

З урахуванням встановлених обставин, суд першої інстанції зазначив про те, що грошові кошти в сумі 150 000 дол. США, що зберігалися в індивідуальному банківському сейфі, є майном набутим подружжям під час шлюбу на підтвердження чого позивачем надано належні та допустимі докази, а тому дійшов обґрунтованого висновку про задоволення позовних вимог. При цьому суд обґрунтовано вважав, що на ці правовідносини поширюються загальні положення статей 60, 70 СК України, а не положення пункту 1.7 шлюбного договору.

Верховний
Суд

Дякую за увагу!